

Леся Конопляник

кандидат педагогічних наук, Київ

РОЛЬ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ПРЕЗЕНТАЦІЙ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ ІНШОМОВНОГО ПРОФЕСІЙНО ОРІЄНТОВАНОГО СПІЛКУВАННЯ

Одним із головних завдань ВНЗ є підготовка висококваліфікованих фахівців, які здатні критично мислити, самостійно поновлювати знання та застосовувати їх у професійній діяльності, розширювати свій професійний світогляд, розуміти й аналізувати проблеми розвитку науки і техніки тощо. Вивчення іноземної мови у технічних ВНЗ також відіграє важливу роль у професійному становленні майбутніх фахівців, оскільки ця дисципліна скерована на майбутню професію студентів, інтегруючи знання із фахових дисциплін.

Оптимізація навчального процесу під час занять з іноземної мови відбувається у таких напрямках: розробка нових методів та прийомів навчання; впровадження нових форм організації навчального процесу (підвищення ролі самостійної роботи студентів в позааудиторний час) та впровадження інформаційних технологій у практику викладання. Крім того, у час панування цифрових технологій, коли практично всі студенти ВНЗ мають доступ до інтернет-ресурсів та є власниками цифрових приладів (смартфонів, айфонів, PocketBook, планшетів, нетбуків, ноутбуків, персональних комп'ютерів та ін.), обмеження використання технологічних надбань суспільства у навчальній діяльності, на нашу думку, не відповідає інформаційним потребам сучасної молоді, що позначається на ефективності навчання [1].

Зважаючи на сказане вище, вміння студентів підготувати мультимедійну презентацію іноземною мовою та виступити з нею під час навчального процесу у ВНЗ сьогодні стають актуальними. Для підготовки такої презентації студент повинен провести науково-дослідну роботу, використати велику кількість джерел інформації, що дозволяє перетворити кожен продукт у продукт індивідуальної творчості [3]. У процесі підготовки студентом презентації створюються умови для розвитку у нього мотивації до

вивчення іноземної мови, розширюються фонові знання студента, світогляд та інформативність, а також розвиваються інтелектуальні функції: аналіз, синтез, абстрагування, порівняння, узагальнення, формується логіка мислення [1]. Проте практика показує, що не всі студенти можуть належним чином підготувати мультимедійну презентацію та представити її. Тому важливо приділяти увагу цій проблемі, у тому числі і на заняттях з іноземної мови.

О. Карпова виділяє такі етапи роботи студентів над мультимедійною презентацією:

- 1) проектування (вибір теми, створення схеми та плану презентації, підбір літературних джерел та статистичного матеріалу);
- 2) консультація з викладачем;
- 3) створення мультимедійної презентації;
- 4) презентація доповіді перед іншими студентами групи [2, с. 311].

Розглянемо деякі основні аспекти презентації, включаючи підготовку, структуру, візуальні засоби, мовлення під час виступу та критерії оцінювання.

Найголовніше у будь-якій презентації – це попередня підготовка (проектування). Необхідно пояснити студентам, що належна попередня підготовка сприятиме більшій впевненості. Перш за все, необхідно знайти тему, яка їх цікавить, проаналізувати декілька джерел з даної проблеми і, на основі цього, скласти власну думку щодо проблеми або провести певне дослідження.

Оскільки добре структуровану презентацію набагато легше сприймати, студенти повинні намагатись логічно побудувати свою доповідь. Доповідь здебільшого складається з трьох головних частин: вступу (привітання з аудиторією, ознайомлення з темою, пояснення структури презентації), головної частини та висновків (підведення підсумків презентації). Оскільки презентація відбувається іноземною мовою, то на початку доповіді варто було б звернути увагу на основну термінологію, скорочення, власні назви, тощо, тобто на ту лексику, яка може викликати труднощі при сприйнятті інформації.

Використання візуальних засобів, зокрема таблиць, ілюстрацій, фотографій, схем, аудіо та відео файлів, сприятиме кращому розумінню інформації. Це підтверджується дослідженням щодо сприйняття інформації під час презентацій, яке проводив професор Albert Mehrabian. За його підрахунками 55% інформації ми сприймаємо візуально, 7% – через текст та 38% – через комунікацію.

Необхідно також звернути увагу студентів на основні вимоги до мови та мовлення під час виступу: чіткість та зрозумілість, правильність, використання невеликих речень, використання переважно дієслів в активному стані, використання мовних кліше при переході з одного пункту до іншого, наведенні прикладів, підведенні підсумків тощо. Ми пропонуємо використовувати такі мовні кліше: *I am going to talk about...*, *The purpose of my presentation is to...*, *I'd like to start by...*, *First of all, I'll...*, *Starting with...* (при введенні теми); *Well, I've told you about...*, *That's all I have to say about...*, *We've looked at...*, *Now we'll move on to...*, *Let me turn now to...*, *Turning to...*, *I'd like now to discuss...*, *Let's look now at...* (при закінченні одного пункту та переходу до іншого); *For example...*, *A good example of this is...*, *To illustrate this point...* (при наведенні прикладів); *In conclusion...*, *I'd like now to recap...*, *Let's summarise briefly what we've looked at...*, *Finally, let me remind you of some of the issues we've covered...* (при підведенні підсумків).

Оцінювання роботи студентів є важливою невід'ємною складовою навчального процесу. А. Коваленко розробила такі критерії оцінювання мультимедійних презентацій студентів: ступінь інформативності промови (повнота розкриття змісту); ступінь відповідності форми презентації змісту, умовам ефективної комунікації (безперервний характер мовлення, логічна зв'язність, цілісність, смислова завершеність, виразність фонетичних, лексичних, граматичних засобів); ступінь відповідності мультимедійних презентацій монологічному висловлюванню (комп'ютерна письменність, графічне оформлення) [3].

У свою чергу, ми пропонуємо враховувати такі критерії: зміст доповіді (інформативність, знання предмета доповіді,

чіткість, доречність, власне дослідження, постановка проблеми та повнота розкриття теми), презентація доповіді та виступ (оформлення презентації, візуальні засоби, впевненість, інтонація, темп, зв'язок з аудиторією), мовлення (правильність, наявність чи відсутність граматичних, лексичних та фонетичних помилок). Крім того, студенти повинні пам'ятати про важливість рухів, міміки та жестів під час виступу. Вони повинні намагатись контролювати власний виступ, стежити за відповідністю своєї доповіді слайдам презентації та за реакцією аудиторії.

У процесі захисту мультимедійних презентацій студенти вчаться логічно будувати свій виступ, виражати завершену думку, що має комунікативну спрямованість, логічно розмірковувати, порівнювати і зіставляти, висловлюватись у межах програми, тобто формують вміння іншомовного професійно орієнтованого спілкування. Підготовка студентами мультимедійних презентацій та виступ з ними на заняттях з іноземної мови у технічному ВНЗ сприяє засвоєнню нових знань, систематизації засвоєного раніше, формуванню культури мовлення взагалі, і правильності мовлення зокрема.

Література:

1. Ващенко А.М. Роль мультимедійних презентацій при викладанні предметів гуманітарного циклу та рекомендації щодо їх розробки і застосування / А.М. Ващенко // Вісник Національної академії Державної прикордонної служби України : електрон. наук. фак. вид. – 2011. – Вип. 1. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Vnadps_2011_1_4.pdf
2. Карпова О.О. Презентація як засіб перевірки індивідуальних завдань студентів-економістів з іноземної мови / О.О. Карпова // Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми: зб. наук. пр. – Вінниця : Планер, 2011. – № 27. – С. 309–314.
3. Коваленко А.В. Роль мультимедійної презентації на заняттях по іноземному мові [Електронний ресурс] / А.В. Коваленко. – Режим доступу: <http://ito.edu.ru/2010/Tomsk/II/II-0-31.html>